

Memo overgang naar nieuw protocol schoolaanwezigheid 2025-2026

Aan : Betrokken professionals schoolaanwezigheid op de v(s)o scholen Noord-Kennemerland
Van : Netwerkgroep schoolaanwezigheid (professionals voortgezet onderwijs)
Datum : 7 juli 2025
Betreft : Overgang naar nieuw protocol schoolaanwezigheid 2025-2026

Ambitie

Ieder kind heeft het recht om te leren. Professionals van scholen, gemeenten, jeugdhulp- / zorginstellingen en samenwerkingsverbanden po en vo in de regio Noord-Kennemerland bundelen in 2017 de krachten om dit recht voor ieder kind in de regio in de praktijk te realiseren. De netwerkgroep (Handelingsgerichte Aanpak) Schoolaanwezigheid wordt geformeerd. De gemeenschappelijke ambitie van de netwerkgroep: in 2020 zit geen enkel kind langer dan drie maanden thuis zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg. Deze gemeenschappelijke ambitie wordt in 2017 verankerd in het regionaal thuiszitterspact Noord-Kennemerland.

Aanleiding

In schooljaar 2025-2026 ontwikkelen we op basis van de ervaringen met de huidige protocollen van het voortgezet onderwijs (2024-2025) en het primair onderwijs (2020) een gezamenlijk protocol schoolaanwezigheid voor Noord-Kennemerland. Daarmee versterken we de doorgaande lijn in de regio en creëren we één taal en aanpak rondom aanwezigheid en preventie (doel en bedoeling). In deze memo zijn op hoofdlijnen de wijzigingen opgenomen die onderdeel vormen van het nieuwe protocol, mede op basis van de wet '[Terugdringen Schoolverzuim](#)'. Hiermee kunnen scholen en netwerkpartners anticiperen op deze veranderingen.

Koers en focus vanaf 2025

- Van verzuimregistratie naar aanwezigheidsbeleid;
- Van reactief naar preventief én integraal handelen;
- Van losse projecten naar structurele samenwerking;
- Van uitzondering naar standaard praktijk (schoolbreed).

Voor scholen betekent dit:

- Een eigen beleid schoolaanwezigheid;
- Alle afwezigheid systematisch registreren én bespreekbaar maken;
- De focus ligt op inclusie, samenwerking en snelle (preventieve) actie;
- Samenwerken met leerplichtambtenaar, jeugdarts en consulent is noodzakelijk bij zorgen om een jongere.

Nieuw in concept protocol 2025-2026:

- **Nieuwe centrale term: “afwezigheid”**
 - Vervangt de oude begrippen “geoorloofd en ongeoorloofd verzuim”;
 - De term omvat ook gedeeltelijke of langdurige uitval, ziekte en jongeren zonder schoolinschrijving;
- **Wettelijke verankering**
 - Het concept protocol volgt de Wet Terugdringen Verzuim;
 - Verzuim wordt breder gedefinieerd en eerder gesignaleerd;
- **Nieuwe onderdelen**
 - Hoogbegaafdheid (HB) als risicofactor voor uitval;
 - Sociale veiligheid als voorwaarde voor aanwezigheid;
 - Digitaal afstandsonderwijs als mogelijk alternatieve onderwijsvorm;
 - Formele verplichting tot schoolbeleid aanwezigheid (per school);
- **Data en privacy**
 - Nadruk op anonieme, geaggregeerde data aan samenwerkingsverband/gemeenten;
 - Herijken AVG-processen i.v.m. gegevensdeling.

Belangrijkste effecten van de nieuwe wet (vanaf 1-9-2025 - mede basis voor het nieuwe protocol)

Element	Verandering
Begrip 'verzuim'	Wordt 'afwezigheid', incl. geoorloofd, ongeoorloofd én uitval;
Signalering	Scholen signaleren én rapporteren eerder (ook <16u verzuim);
Registratieplicht	Elke school heeft een structureel beleid en registratiesysteem;
Vrijstellingen	Alleen toegestaan met oordeel onafhankelijke arts én OPP;
Toezicht	De inspectie controleert op uitvoering en beleidscyclus;
Samenwerking	Multidisciplinaire afstemming wettelijk verplicht;
Gegevensdeling	Heldere AVG-richtlijnen met uitzonderingen voor ketensamenwerking.

Wat vormt onderdeel van protocol (2024-2025), maar niet meer (uitvoerig) in 2025-2026

Onderdeel	Versie 2024-2025	Concept 2025-2026
Typologieën (schoolweigering, onthouding, spijbelen etc.)	Uitgebreid uitgewerkt	Beknopt, meer gericht op wettelijke definities en tiers
Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) uitgelegd in detail	Volledige toelichting op MAS stappenplan	Samengevat, verwijzing naar actuele MAS-handboek
Proeftuin Schoolaanwezigheid	Uitgebreid beschreven	Nieuw project
Regionale projectgeschiedenis (CLEO, JGGZ VO, etc.)	Uitgebreid verankerd	Gedeeltelijk behouden, maar functioneel toegelicht
Weblinks/verwijzingen	Veel en rijkelijk aanwezig	Minder aanwezig, belangrijkste links behouden